

Constant: activiteiten 2013

Constant is een vereniging zonder winst oogmerk werkzaam in het gebied tussen kunst en media.

Het is een interdisciplinaire werkplaats die zich bezighoudt met de cultuur en ethiek van het web. De artistieke praktijk van Constant wordt geïnspireerd door de manier waarop technologische infrastructuren, data-uitwisseling en software ons dagelijkse leven bepalen. Belangrijke werkterreinen zijn vrije software, alternatieven op auteursrecht en (cyber)feminisme.

Constant organiseert regelmatig workshops, print-parties, wandelingen en 'Verbindingen/Jonctions'-bijeenkomsten voor een publiek dat houdt van experimenten, discussies en uitwisselingen allerhande.

<http://www.constantvzw.org>

Active Archives

Onderzoek en ontwikkeling van vrije software in samenwerking met culturele instellingen.

Constant heeft een lange geschiedenis in de praktijk van en de reflectie op het geheugen, vergeten, bewaren en ontsluiten. De huidige uitdaging ligt in de koppeling van digitale archieven naar open standaarden enerzijds en het op een vernieuwende manier reactiveren anderzijds, waarbij privacy bewaren een prioriteit is, maar 'niet indexeren' geen optie is.

Data Radio : Erkki Kurenniemi (in 2048)

Tentoonstelling · van 12 januari tot 13 maart 2013 · Århus Kunstbygning, Århus, Denemarken

Constantleden Michael Murtaugh en Nicolas Malevé presenteerden een project dat de enorme hoeveelheid materiaal onderzoekt die Erkki Kurenniemi genereerde als Finse kunstenaar, nucleair wetenschapper, futurologist en technologie-pioneer van de jaren '60. *Data Radio: Erkki Kurenniemi (in 2048)* was een webradio die Kurenniemi's audio-archieft uitzond. De live-stream bestond uit audio-documenten uit zijn archief, soundtracks uit zijn films en interviews. Tijdens de expo dialogueerden verschillende audio-algoritmes met de uitgezonden data.

<http://kurenniemi.activearchives.org/logbook>

Dataradio @ Variable

Gesprek · 1 maart 2013 · Constant Variable, Brussel

In het kader van het *Data Radio*-project organiseerden Michael en Nicolas een live-luistersessie van het archief van Kurenniemi's audiocassettes. In gezelschap van Yves Poliart en andere gasten.

<http://kurenniemi.activearchives.org/dataradio>

Workshop Kurenniemi Dataradio

Workshop · 11 maart 2013 · Århus Kunstbygning, Århus, Denemarken

Constantleden Michael Murtaugh en Nicolas Malevé deelden hun enthousiasme voor Kurenniemi's praktijk en zijn veelvoudige experimenten met audio-opnames, dagboekactiviteiten en speelse stemoefeningen.

Tijdens deze workshop stelden ze voor om de *Dataradio*-audiostream live te annoteren en na te gaan hoe deze aantekeningen en commentaren een nieuwe manier kunnen zijn om te navigeren door de geluiden en hoe ze op hun beurt weer konden bijdragen tot de *Dataradio*.

<http://www.kunstthalaarhus.dk/en/programme#overlay=en/content/workshop>

Seminar Sound + Art: Curating and Interfacing Archives

Presentatie · 12 maart 2013 · Århus Kunstbygning, Århus, Denemarken

Als deel van *Systemics #1* organiseerde Kunsthall Aarhus een seminarie over geluidskunst en geluidsarchieven, hoe ze worden ervaren, herinnerd en gecureerd. Leden van Constant, Michael Murtaugh en Nicolas Malevé presenteerden er hun laatste creatie, de *Data Radio*. Andere deelnemers waren Perttu Rastas, Thomas Markussen, Bente Larsen, Martin Luckmann, Mogens Jacobsen, Joasia Krysa, en Morten Søndergaard.

<http://www.kunstthalaarhus.dk/en/programme#overlay=en/content/sound-art-curating-interfacing-archives-seminar>

Programa público Marginalia, Anarchivo sida

Gesprek · 16 maart 2013 · Arteleku, San Sebastián, Spanje

Met het Marginalia-project wilde Aimar Arriola de Pepe Espaliú Library op een kritische manier reactiveren. Verschillende collectieven waren uitgenodigd om een bijdrage te leveren, waaronder Equipo Re die het Espaliú-archief verbonden met hun onderzoek *Anarchivo sida*, een an-archieft van de AIDS-politiek. Nancy Garín en Linda Valdes van Equipo Re bespraken de gevolgen van de creatie van zo'n archief. Nicolas Malevé, lid van Constant, was hun respondent.

<http://equipo-re.org/proyectos-en-curso/proyecto-sida>
<http://www.eremuak.net/0303marginalia>

Eleven Orderings

Tentoonstelling · 1 juni 2013 · Blaker, Noorwegen

Met *Eleven Orderings* wierpen Michael Murtaugh en Nicolas Malevé een frisse blik op de verzameling documenten van de Noorse kunstenaar Guttorm Guttormsgaard, een 25000-tal items die bewaard worden in een voormalige melkerij in Blaker, nabij Oslo. *Eleven Orderings* werd getoond in de context van een reeks tentoonstellingen onder de naam GG, een initiatief van curator Ellef Prestsæter. Het eerste deel van de reeks, de proloog, ontwikkelde een media-theoretisch perspectief op het project. De boeken van Marshall McLuhan boden daarbij openingen naar Guttormsgaard's archief.

<http://guttormsgaard.activearchives.org>

The Archive in Motion: Life Archives (Kurenniemi)

Workshop · 6 juni 2013 · Universiteit van Oslo, Noorwegen

Archive in Motion onderzoekt hoe concepten en de praktijk van het archiveren evolueerden onder invloed van de radicale veranderingen in de technologie van het schrijven en opnemen. *Archive in Motion* is een onderzoeksproject van de Universiteit van Oslo.

De workshop die Michael Murtaugh en Nicolas Malevé in dat kader organiseerden, bood inzage in de documenten die Erkki Kurenniemi produceerde en verzamelde in het kader van zijn multidisciplinaire kunstpraktijk. Ze wierpen een kritische blik op de vooringenomenheid (conceptueel, relationeel, legaal) waarmee een archief wordt aangelegd. Tijdens een hands-on sessie toonden Michael en Nicolas tools en algoritmes die toelaten om anders om te gaan met de gestructureerde en organische sets van digitale documenten.

<http://www.hf.uio.no/ifikk/english/research/projects/archive-in-motion>

Sniff and sneak through my archives

Presentatie · 26 juni 2013 · SALT, Istanbul, Turkije

Een presentatie van het project Erkki Kurenniemi (In 2048) in het kader van *Archives of Software Art*, een evenement dat werd georganiseerd door Jussi Parikka en Burak Arıkan. Uitgangspunt van de presentatie was de rijke set documenten die Erkki Kurenniemi verzamelde en creëerde. Nicolas Malevé presenteerde de verschillende gereedschappen en methodes die toelaten om in dialoog te gaan met de enorme hoeveelheid niet-geklasseerde documenten die de humus vormen van een archief van Kurenniemi's werk.

<http://kurenniemi.activearchives.org/logbook>

From image to data, about a dividing line

Presentatie · 28 oktober 2013 · WIELS, Brussel

Michael Murtaugh en Nicolas Malevé namen deel aan *Document, fiction et droit*, een seminarie georganiseerd door ArBa-EsA en de Universiteit van Aix-Marseille. Met hun presentatie lichtten ze de relatie toe tussen algoritmes en legale code in hun werk met het archief van de Finse kunstenaar Erkki Kurenniemi.

Data Radio: Erkki Kurenniemi (in 2048) @ Kiasma

Uitzending · van 1 november 2013 tot 2 maart 2014 · Kiasma, Helsinki, Finland

Constantleden Michael Murtaugh en Nicolas Malevé presenteerden een tweede editie van de *Data Radio* in het kader van Kurenniemi's retrospectieve in Kiasma. Het project bestond uit een webradio die Kurenniemi's audio-archief uitzond. De live-stream was samengesteld uit audio-bestanden uit het archief, sound-tracks van films en interviews. Tijdens de duur van de expo reageerden verschillende audio-algoritmes op de uitgezonden data.

<http://kurenniemi.activearchives.org/dataradio>

Adashboard (for fiction)

Experimenten met digitale praktijken van schrijven en lezen.

Dit project buigt zich over het potentieel dat ligt in de verschillende manieren waarop fictie en verteltechnieken kunnen bestaan door middel van technologie. In dit kader richtte An Mertens in 2013 ook de werkgroep Algorit op.

[Lire+écrire]numérique

Presentatie, Workshop · 30 mei 2013 · Maison des Arts, St-Herblain, Nantes, Frankrijk

Constantlid An Mertens schetste een subjectieve geschiedenis over i-literatuur van de hand van haar ervaringen, voor een publiek van bibliothecarissen en lesgevers in creatief schrijven. Na de lezing vond een hands-on workshop plaats rond het collectieve schrijven van fictie. Dit programma maakte deel uit van *[lire+écrire]numérique*, een cyclus van lezingen en workshop georganiseerd door Catherine Lenoble en Guénaél Boutouillet voor het Centre de Ressources du Livre du Pays de la Loire.

<https://lirecreirenumerique.wordpress.com/2013/04/08/annonce-litterature-numerique-creation-en-reseau-30052013-st-herblain>

Tot Later 2.0

Presentatie, Feest · 14 september 2013 · Ateliers Mommen, Brussel

Tot later is een roman geschreven door Constantlid An Mertens. Versie 2.0 werd feestelijk gepresenteerd in Ateliers Mommen op zaterdag 14 september, samen met een tentoonstelling over de verschillende etappes in de totstandkoming van het boek. Deze uitgave was de commerciële opvolger van de auteursversie CIAO/Tot Later 1.0 die Constant in juni 2011 publiceerde.

<http://www.wpg.be/boeken/overzicht/isbn/9789085423348>
<http://constantvzw.org/site/CIAO-0-2.html>

Capacitor

Capacitor is een platform voor experimenten met open hardware.

Capacitor is een project van Wendy Van Wynsberghe, waarin machines worden opgemaakt of van scratch wordt gebouwd, en waarin prototypes worden gemaakt aan de hand van open platformen en bricolage. Wendy doet ook interviews met ontwikkelaars, knutselaars, ingenieurs en hobbyisten.

<http://capacitor.constantvzw.org>

Mz Balthazar's Laboratory in Brussel

Workshop · van 30 mei tot 1 juni 2013 · Pianofabriek, Brussel

Mz Baltazar's Laboratory is een feministische hackerspace en kunstenaressencollectief uit Wenen. Ze kiezen voor open source technologie en de filosofie van het delen om mythes over technologie te ontcrachten. Ze werken enkel met vrouwen in een niet-hiërarchische leercontext. *Mz Baltazar's Laboratory* biedt vrouwen een plek om zich elektronica eigen te maken en interactieve kunstprojecten te realiseren. Tijdens deze workshop leerde je de basisbeginselen van elektronica. Je kon ook kennismaken met de open source microcontroller Arduino

waarmee je de wereld en je omgeving op allerlei manieren kan meten, motortjes kan draaien, lampjes doen branden enz. Het is een chip om interactieve installaties te maken.

Onder leiding van Lale Rodgarkia-Dara (AT) & Patricia Reis (PT)

<http://ruelles.constantvzw.org>

Software Freedom Day

Performatieve lezing · 21 september 2013 · HSBXL, Brussel

Software Freedom Day is een wereldwijd feest van vrije en open source software. Dit evenement werd georganiseerd door de Brusselse Hackerspaces (UrLab & Hsbxl). Constantlid Wendy Van Wynsberghe modereerde er een gesprek over vrije cultuur. Ze toonde ook een versie van een bestaand open hardware project (ingrediënten: componenten, Python, Debian, geleidende en niet-geleidende wol, Olimex, Arduino).

http://www.hackerspace.be/Software_Freedom_Day_2013

http://urlab.be/Main_Page

D.I.Y (DO IT YOURSELF) DAY FESTIVAL

Toonmoment · 21 september 2013 · MicroMarché, Brussel

Een dag vol creativiteit en entertainment met DIY-workshops, tentoonstelling, DIY-bioscoop, kidzone .. Constantlid Wendy Van Wynsberghe presenteerde er een interactieve installatie met open hardware & geleidend textiel, vervaardigd door meester-breister Claire Williams.

<http://www.diyday.be>

Open Hardware / Libre Softwear

Workshop · 1 oktober 2013 · ARTS², Carré des Arts, Bergen

Een workshop in het kader van Quinzaine Numérique @ Mons onder leiding van Claire Williams & Wendy Van Wynsberghe. Ze combineerden textielontwerp met digitale cultuur en gereedschappen (Floss in soft- en hardware) en gebruikten daarbij een gehakte breimachine (Knitic) om die te doen werken als een soort textielprinter. Tegelijkertijd maakten ze hun gebreide creaties hier en daar geleidend, waardoor het textiel een toetsenbord werd (Make my Makey Makey Myself).

<http://quinzainenumeriquemons.be/events/knitic-machine-a-tricoter-reconfiguree-en-open-source/>

<http://www.knitic.com>

<http://www.ellentriek.net/?p=1168>

<http://www.xxx-clairewilliams-xxx.com>

Flossie 2013

Workshop · van 8 tot 9 november 2013 · Queen Mary, Londen, UK

Tijdens *Flossie 2013* komen vrouwelijke FLOSS-ontwikkelaars, ondernemers, onderzoekers, beleidsmakers, kunstenaars en sociale innovatoren samen voor een spannende mix van lezingen, spontane discussies en open workshops. Constantlid Wendy Van Wynsberghe gaf er een workshop rond Open Hardware microcontrollers en versies daarvan.

<http://www.flossie.org/>

Constant Variable

Constant Variable is een collectief atelierpand in Schaarbeek dat onderdak biedt aan Open Source Publishing, Open Hardware Lab, Libre Video Lab en Open Sound Lab. Kunstenaars van allerlei disciplines werken er met vrije software, met open source en gerecupereerde hardware, met open licenties. Dit Brusselse 'Free Libre Open Source Software Arts Lab' is uniek in Europa. Het bestaat nog tot juli 2014.

<http://variable.constantvzw.org>

Variable Loop # 1 → 10

Ontmoeting · 7 februari, 7 maart, 4 april, 2 mei, 4 juli, 3 oktober, 7 november, 5, december · Constant Variable, Brussel

Variable Loop is het opendeurmement van het artistieke F/LOSSlab Variable. Dit is de uitgelezen gelegenheid om te komen proeven van de projecten, te snuffelen aan de nieuwste vrije softwares en een drankje te drinken met de kunstenaars designers, hardware hackers, feministen en free-culture-avantgardisten die dit collectieve FLOSS atelier bevolken. *Variable Loop* vond plaats elke eerste donderdag van de maand tussen 17 en 19u.

Variable Loop #5

Ontmoeting · 6 juni · Recyclart, Brussel

Een reeks ultrakorte presentaties over experimentele projecten die werden ontwikkeld in het atelierpand Variable in Schaarbeek. Het publiek kon kennis maken met hoogstaande creaties, hun kunstenaars, ontwerpers en technologie.

Variable Loop #7

Ontmoeting · 5 september · Constant Variable, Brussel

Het F/LOSS Arts Lab Constant Variable vierde haar tweede verjaardag met een speciale editie van *Variable Loop*, de maandelijkse afspraak voor ultrakorte demonstraties en uitwisselingen met kunstenaars die in dit F/LOSS Arts Lab werken.

Tijdens deze avond werden presentaties van de artistieke experimenten die in Variable worden ontwikkeld, afgewisseld met wijn en dampende schotels bereid op de vegetarische barbecue.

Pure Data Patching Circle Brussels

Workshop · 19 januari, 16 februari, 9 maart, 20 april, 28 september · Constant Variable, Brussel

The Patching Circles zijn open werksessies om te leren en te delen rond Pure Data software en die te verbinden met een Icecast-server voor audio- en videostreaming, een RaspberryPi, en mobiele platformen met iOS of Android. Sommige werksessies werden geleid door genodigden, zoals Pierre Massat (effecten voor elektrische gitaar in pure-data), Nicolas d'Alessandro (spraaksynthese) en Yacine Sebti (mobiele interfaces). Deze sessies waren gratis en vrij toegankelijk, zowel voor beginners als gevorderden en kregen de steun van het Ministerie van Cultuur van de Federatie Wallonië-Brussel, Digitale Kunsten.

<https://listes.domeinpublic.net/cgi-bin/maillman/listinfo/patchingcirclebxl>

<http://guitarextended.wordpress.com>

<http://www.nicolasdalessandro.net>

Blender BPY/BGE

Workshop · 1 februari, 1 maart, 29 maart, 27 september · Constant Variable, Brussel

Maandelijks ontmoeting rond het gebruik van Blender als render engine voor Python. De pakketten BPY en BGE leveren api's voor de modellering en game engine functies van Blender die gescript kunnen worden met de programmeertaal Python.

Blender: a valid alternative to proprietary professional tools!

Workshop · 2 maart · Constant Variable, Brussel

Een ontmoeting rond de 3D-animatie software Blender, waarin deelnemers de inhoud mee bepalen van toekomstige Blender-workshops. Zijn dit eerder open werkmomenten of ateliers? Blender als modellering tool of als tijdlijn compositor?

Variable @ RMML

Presentatie · 8 juli · Universit  Libre de Brussel, Brussel

Kunstenaars van Variable presenteerden het F/LOSS Arts Lab Variable tijdens de jaarlijkse *Free Software Meeting (LSM/RMML)*. Van 6 tot 11 juli nodigde de LSM iedereen uit die betrokken is bij vrije software in een gemoedelijke sfeer: experts, ontwerpers, ontwikkelaars, gebruikers en iedereen die graag wil weten waar het nu eigenlijk over gaat als we het hebben over vrije software.

<http://schedule2013.rmml.info/>

Algolit maakt kennis met Grapa: keukentafelpresentaties

Ontmoeting · 27 juli · Constant Variable, Brussel

Een ontmoeting tussen residenten van Variable: Olivier Henry en An Mertens, leden van de werkgroep rond algoritme en literatuur Algolit, en Olatz Ojalora en Daniela Brill, leden van het collectief Grapa. Ze wisselden hun ervaringen uit rond spam poetry, python, generatieve romans, type setting experimenten en mogelijke schrijverspraktijken.

<http://www.constantvzw.org/site/Algolit.2004.html>
<http://grapa.ourproject.org/>

RELEARN: Libre Graphics Zomerschool

Ontmoetingsdagen · van 26 tot 30 augustus 2013 · Constant Variable, Brussel

De meeste ontwerpstudenten brengen een laptop mee naar school en creëren hun werk met behulp van digitale software tools. Maar hun hard-en software is een technologisch en cultureel erfgoed dat zelden kritisch wordt bevraagd en een potentieel dat onbenut blijft. Door vrije software te gebruiken en in contact te komen met de cultuur eromheen wordt een ontwerppraktijk mogelijk die een intiemere en meer experimentele relatie met zijn digitale gereedschapskist heeft.

Behalve implicaties voor de (grafische) ontwerppraktijk zelf, heeft de cultuur van vrije software ook gevolgen voor het traditionele onderwijsparadigma omdat kennis buiten institutionele kaders wordt uitgewisseld en deelnemers gemakkelijk van rol veranderen (ze zijn afwisselend docent, student, ontwikkelaar en gebruiker). Geïnspireerd op hun reeks workshops en Print Parties stelde OSP daarom dit zomerse schoolexperiment voor.

<http://osp.constantvzw.org/summer-school-2013>

#CLife: Command-Line Interface for everything

Ontmoeting · 19 oktober · Constant Variable, Brussel

#CLife was een workshop georganiseerd door Michael Murtaugh en Julien De Swaef om de basis van commandline manipulatie te leren, te tonen hoe handig (levensreddend) dit kan zijn en hoeveel plezier je ermee kan maken. Voor de geavanceerdere gebruikers was de workshop gericht op kennisuitwisseling en CLI-experimenten. CLI is ten slotte toch een levensstijl, niet?

<http://p.xuv.be/clife-command-line-interface-for-everything>

Ada Lovelace Day @ Variable Brussels: edit-a-thon

Workshop · 22 oktober · Constant Variable, Brussel

Ada Lovelace (1815-1852) wordt vaak de eerste computerprogrammeur ter wereld genoemd. Sinds vijf jaar is het initiatief van de *Ada Lovelace Day* een stimulans om verhalen te delen over vrouwen die iets betekenen in STEM – Science, Technology, Engineering and Maths. Jaarlijks rond 15 oktober worden wereldwijd evenementen op touw gezet om de *Ada Lovelace Day* te vieren. Voor het eerst in België kon je deelnemen aan een bijeenkomst om Wikipedia-artikels over Vrouwen in Computing, Hacking, Digitale Cultuur enz te updaten/verbeteren/creëren. Deze edit-a-thon stond open voor iedereen (ook virtuele deelnemers zijn welkom). De workshop werd geleid door Catherine Lenoble en een Wikipedia-vrijwilliger.

https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Meetup/Ada_Lovelace_Edit-a-thon_2013_-_Brussels
<http://litteraturing.wordpress.com/>

Ellentriek

Ellentriek was een onderzoeks-en creatieproject rond de relatie tussen kunst en elektriciteit, in samenwerking met de Pianofabriek en Ladda. Tijdens workshops onder leiding van kunstenaars en ellentriekers werkten makers aan eigen elektronische bouwsels en ontrafelden ze de geheimen van oooohm.

Ellentriek #17: Hack je breimachine met Knitic!

Workshop · 18 mei 2013 · Pianofabriek, Brussel

In de jaren '80 en '90 waren elektronische breimachines gemakkelijk te vinden. Maar het was nooit eenvoudig om er een zelfgemaakt beeld, tekening, foto of tekst mee te breien. Ofwel kocht je voorgemaakte beelden op floppies, ofwel moest je werken met ponskaarten. Tijdens deze workshop kon je leren hoe je met Knitic je computer aan je breimachine hangt en je eigen creaties realiseert.

<http://www.ellentriek.net>

Dag van het Publiek Domein

De Dag van het Publiek Domein wordt jaarlijks gevierd op 1 januari. Het project is een initiatief van COMMUNIA, het Europese Thematische Netwerk rond het Digitale Publiek Domein. Hun doel is om wereldwijd het bewustzijn aan te scherpen rond het belang van het publiek domein in onze maatschappij. Constant steunt dit initiatief in samenwerking met Séverine Dusollier van het CRIDS (Centre de Recherche Informatique, Droit et Société, FUNDP Namen) en Eglantine Lebacqz van de KBR (Koninklijke Bibliotheek van België).

Gelukkig Nieuwjaar, Gelukkige Dag van het Publiek Domein!

Publicatie, radiouitzending · 1 januari 2013 · Brussel

Als een gevolg van het auteursrecht dat afloopt 70 jaar na de dood van de auteur, komen elk jaar op Nieuwjaarsdag, duizenden werken vrij in het publiek domein. Dat betekent dat hun inhoud niet langer het bezit is van of gecontroleerd wordt door iemand. De werken worden gemeenschappelijke schatten, die door eenieder vrij kunnen worden gebruikt voor eender welk doel.

Met onze wensen stuurden we ook de enorme rijkdom mee van de kennis, informatie en schoonheid die op elke nieuwjaarsdag vrij toegankelijk worden voor de mensheid. In 2013 verwelkomden we de werken van o.a. de Brusselse auteur Neel Doff, de feministen Germaine Dulac, Violet Hunt en Tina Modotti, de sf-schrijvers Ernest Bramah, Alexander Beliaev en Nictzin Dyalhis, de romanschrijvers Robert Musil, Roberto Arlt, Stefan Zweig en Bruno Schulz, de dichters Olena Telihina en Jakob van Hoddis, de Russische futurist Daniil Kharms en vele anderen.

We boden de abonnees op onze nieuwsbrief ook een nieuwjaarscadeautje aan, een generatieve roman, gemaakt met Python en nltk, op basis van teksten van auteurs die we vorig jaar mochten verwelkomen. Karen Guillourel, Clémentine Delahaut, Peter Westenberg en An Mertens performden de tekst op Radio Panik FM 105.4.

<http://constantvzw.org/publicdomainday>

Gelukkig Publiek Domein!

Wandeling, Lezing, Presentatie · 9 maart 2013 · Koninklijke Bibliotheek van België, Brussel

De Koninklijke Bibliotheek van België, het CRIDS en Constant organiseerden de *Dag van het Publiek Domein*, een namiddag met een rondleiding en toelichtingen door verschillende experts en boekliefhebbers. Elk jaar komen talloze creaties beschikbaar in het publiek domein. Zeventig jaar na de dood van de auteur houdt het auteursrecht in België op en kunnen die werken worden gebruikt voor herbewerking, vertaling, reproductie, publieke communicatie.

<http://www.kbr.be>

Locating the text

Tentoonstelling · van 24 september tot 1 december 2013 · Electronic Literature Organisation, Parijs

The Death of the Authors, 1941 werd getoond in de virtuele galerij van de expo 'Les littératures numériques d'hier à demain', een initiatief van de Electronic Literature Organisation in het kader van hun seminarie 'Locating the text' in Parijs.

<http://chercherletexte.org/en/exhibitions/virtual-gallery>

De Schaarbeekse Taal

Met De Schaarbeekse Taal creëerden we een geluidswaardenboek van de 21ste eeuw, met woorden die eigen zijn aan een grootstedelijke buurt. De weerslag getuigt van wereldwijde invloeden, is open voor verandering, flexibel en organisch. Het is een bastaardwoordenboek geworden, dat niemand toebehoort, maar waarin een groot aantal gemeenschappen zich herkennen. De 'Schaarbeekse Taal' is artificieel en heeft een internationaal karakter, zoals het Esperanto, maar is daarentegen niet neutraal. De taal wordt immers verrijkt door alle 'volkeren, landen, culturen en religies' die in de wijk Navez-Portaels samenwonen, en met extensie in heel Schaarbeek.

Het project werd ontwikkeld tussen 2009 en 2012 in het kader van het wijkcontract Navez-Portaels. Het speelde zich af rond het Verboekhovenplein, in de volksmond ook de Berenkuil genoemd. Het kreeg de steun van het Brussels hoofdstedelijk Gewest, de Gemeente Schaarbeek en Renovas.

<http://www.deschaarbeeksetaal.be>

Ontdek de talen van Schaarbeek!

Tentoonstelling · van 6 tot 22 februari 2013 · Huis der Kunsten, Brussel

Deze tentoonstelling gaf een momentopname van een wijk en van een taal die voortdurend in beweging is. Arabisch, Turks, Berbers, Nederlands, Brussels, Swahili, Pools... het zijn nog maar enkele van de talen die het Frans, de meest gehoorde taal aan de Berenkuil kruiden. Het woordenboek van de Schaarbeekse Taal staat bol van de invloeden uit de vele talen die je dagelijks in de grootstad hoort.

Bookpresentatie @ 1030

Presentatie, performance · 7 februari 2013 · Bibliothèques Sésame, Brussel

Het artistieke woordenboek *Woorden uit de Berenkuil/Mots de la Cage aux Ours* werd voorgesteld in de bibliotheek Sésame in aanwezigheid van de makers en van slammer Maky, die zijn tienerjaren doorbracht aan de Berenkuil. Hij improviseerde met ritme en rijm op een reeks woorden die het publiek hem aanreikte.

<http://www.mabiblio.be/2013/01/24/Tentoonstelling-la-langue-schaerbeekoise>

Euraca ontmoet Escarbeque

Gesprek · 9 april 2013 · Matadero, Madrid

Constantleden Peter Westenberg en An Mertens waren uitgenodigd in de onderzoeksgroep Euraca, om te spreken over het project *La Langue Schaarbeekoise/De Schaarbeekse Taal*, de taal van 'Escarbeque' zoals de Spaanstaligen in Brussel die gemeente noemen. Euraca maakt deel uit van *404: school not found*, en formuleert een politiek statement over taal en poëzie aan de vooravond van de val van de €.

<http://intermediae.es/project/404>

<http://seminarioeuraca.wordpress.com/2013/04/05/schrbk>

Terrain of Threshold Voices

Tentoonstelling, Lezing · van 12 november tot 7 december 2013 · District Kunst- und Kulturförderung, Berlijn

Het project *De Schaarbeekse Taal* was deel van de tentoonstelling en het performance project 'Dissident Desire #2: Terrain of Threshold Voices' in District in Berlijn.

Terrain of Threshold Voices was gewijd aan artistiek onderzoek naar taal in relatie tot veranderlijke urbane landschappen door migratoire bewegingen. Het project onderzocht taalphenomenen als terreinen van frictie tussen verschillende gemeenschappen. Terrain of Threshold voices liet zich inspireren door geschreven expressievormen in de stad (zoals advertenties, posters, graffiti, t-shirts enz) - die de hedendaagse stad als een tekstdrager opvatten.

Op 12 november gaf Peter Westenberg een lezing over *De Schaarbeekse Taal*.

<http://www.etberlin.de/production/terrain-of-threshold-voices>

schrbk?!

Lezing · 2 december 2013 · Ugent, Gent

Constantlid Peter Westenberg en zijn collega Clémentine Delahaut gaven een lezing over het project *La Langue Schaerbeekoise/De Schaarbeekse Taal* aan de studenten Master in het Sociaal Werk van de Universiteit van Gent in het kader van de cursus Cultuurstudies.

Libre Graphics Research Unit

De Libre Graphics Research Unit (LGRU) was een nomadisch laboratorium voor reflectie op en ontwikkeling van digitale gereedschappen voor ontwerpers en kunstenaars. Dit tweejarige project was een samenwerking tussen vier medialabs: Medialab Prado (Madrid, ES), WORM (Rotterdam, NL) en Píksel (Bergen, NO), aangevuld met een zestal gespecialiseerde organisaties. De activiteiten waren georganiseerd rond vier hoofdaspecten van de hedendaagse digitale praktijk: Networked Practice, Píksels and Lines, Abstracting Craft en Co-position. Op het programma stonden researchmeetings, onderzoekopdrachten, een grootschalige conferentie, een intensieve workshop, lezingen en een on-line reader. Het project kreeg de steun van de Europese Commissie.

<http://lgru.net>

Collision 1: Badness and Conflict

Workshop · van 21 tot 23 februari 2013 · Constant Variable, Brussel

Als we typografische en cartografische objecten beschouwen als 'ruimtelijke ordeningen van teksten en andere grafische elementen', dan is het werk van een ontwerper het organiseren van *botsingen*. Deze workshop was geïnspireerd door specifieke opvattingen van het begrip 'conflict' en 'slechtheid'. We nodigden lokale en internationale deelnemers en gasten uit met een achtergrond in typografie, architectuur, cartografie, kunst, collaboratief schrijven, software-ontwikkeling en activisme. Samen onderzochten we zo de mogelijkheden van een constructieve botsing.

Met bijdragen van OSP (BE), Lafkon (DE), The People Speak (UK), La Chambre Architecture (BE), Sint-Lucas Brussel (BE), Open Streetmap (INT), enz.

Deze workshop was een initiatief van Pierre Huyghebaert en kreeg de steun van de Vlaamse Gemeenschap.

<http://blogs.lgru.net/collision>

LGM2013: Gereedschappen voor de Toekomst

Ontmoetingsdagen · van 10 tot 13 april 2013 · Medialab Prado, Madrid

De jaarlijkse *Libre Graphics Meeting (LGM)* is een ontmoeting tussen gebruikers en ontwikkelaars van Free, Libre and Open Source software voor creatief werk. LGM wordt georganiseerd door de ontwikkelaars, ontwerpers, kunstenaars en activisten zelf, met als doel om hun Libre Graphics toolbox nog beter te maken.

De 2013-editie vond plaats bij Medialab Prado in het kader van de *Libre Graphics Research Unit*, met als thema 'Gereedschappen van de Toekomst'. Op het programma stonden team-meetings, workshops en 65 inspirerende lezingen over projecten als Tupi, Kune, Synfig en Laidout en bekende free/libre softwares zoals Gimp, Inkscape, Scribus, Blender en Krita. En verder ook nog: typografie, animatie, open onderwijs, vector tekenen, bitmap editing en open meubels. Deelname was gratis. Alle presentaties werden gestreamed voor toeschouwers wereldwijd.

<http://www.libregraphicsmeeting.org/2013>

Interactivos: Tools for a read-write world

Werkessie · van 14 tot 29 april 2013 · Medialab Prado, Madrid

In deze editie van *Interactivos ?*, georganiseerd door Medialab Prado (Madrid), werkten een groep van 60 deelnemers uit alle uithoeken van de wereld rond digitale gereedschappen voor collectief design, tekenen, typografie en publiceren. Ze experimenteerden met werkflows die gebaseerd zijn op samenwerking en uitwisseling. Negen projecten werden geselecteerd en ontwikkeld. De resultaten van de verschillende workshops toonden hoe Open Design en creativiteit de relatie met digitale gereedschappen kunnen beïnvloeden, of ook totaal andere gereedschappen noodzakelijk maken.

Libre Graphics Research Unit in Porto

Ontmoetingsdagen · van 22 tot 25 mei 2013 · Maus Habito, Porto

Deze laatste ontmoeting was de afsluiter van het twee jaar durende project. We waren te gast bij partner Manufactura Independente in Maus Habito waar we al het werk presenteerden, dat in het kader van de *Libre Graphics Research Unit* werd ontwikkeld: The Píksels and Lines Orchestra, Superglue, Graphical Shell prototype, het Future Tools evenement, Grafica Libre estacion de trabajo, Tools for a Read-Write World, Considering your tools: a reader for designers and developers, en meer. Daarnaast openden we een tentoonstelling van boeken gemaakt met FLOSS, en op zaterdag waren er workshops met studenten.

<http://manufacturaindependente.org>

Open Sound Lab

Een laboratorium voor muziek met vrije software.

Sinds maart 2012 organiseren Jonathan & Yves Poliart een workshop voor Schaarbeekse jongeren die geen ervaring hebben met software of muziek. Aan de hand van drie open source softwares leren ze instrumentals maken: LMMS, Audacity & Hydrogen.

OSL Beats

Download · vanaf 3 januari 2013 · Online

Na negen maanden lanceerden Jonathan en Yves Poliart de eerste resultaten van hun van regelmatige workshops. De muziekproducties van hun jonge deelnemers zijn door iedereen online te beluisteren.

<https://soundcloud.com/open-sound-lab>

Ados & Ordis

Workshop, wedstrijd, Tentoonstelling · 15 mei 2013 · Recyclart, Brussel

Een namiddag lang organiseerde Recyclart een speciaal programma voor jongeren, met een online interactief game geleid door zijn geestelijke vader Olivier Aubert; een open soundlab voor de creatie van rap instrumentals door Jonathan Poliart, bekend van L.E.G. en Martiensgohome; een workshop Beatbox onder leiding van B.Flow, de prijsuitreiking van de wedstrijd georganiseerd door creamet, een tentoonstelling van lasercuts door FabLab-iMAL, en een verrukkelijk vieruurtje uit de mobiele keuken van Philippe Philippe Witjes.

Spreekt u Sint-Gillis?

Tussen 2013 en 2015 verzamelt dit project woorden in de buurt Bosnië in Sint-Gillis. Door middel van activiteiten, radio-uitzendingen, wandelingen, workshops en andere vormen van interventies kunnen bewoners en een breder publiek deelnemen aan dit exploratieve onderzoek naar talen die gesproken worden in de buurt.

Woordenwandeling

Wandeling · 2 november 2013 · Sint-Gilles, Brussel

Deze wandeling was een kennismaking met het project *Spreekt U St-Gillis?* Ze doorkruiste de buurt Bosnië, op zoek naar hybride, transtalige en intrigerende woorden die ons op het spoor zetten van de internationale connecties die in de buurt bestaan. Alle gevonden woorden werden toegevoegd aan de online audio-database van het project.

<http://www.parlezvous1060.be>

Radio Bosnië

Uitzending · 19 december 2013 · Radio Alma, Brussel

Radio Bosnië is een maandelijks radiouitzending met een keuze van woorden die opgenomen zijn in de buurt Bosnië in Sint-Gillis, Brussel. Op het menu staan o.a. het woord van de maand, portretten van buurtbewoners en plekken in de wijk. Ze wordt uitgezonden op Radio Alma FM 101.9.

<http://www.parlezvous1060.be>
www.radioalma.be

Splinterfields

Splinterfields was een initiatief van Brusselse organisaties, actief op het gebied van technologische en media kunst (Constant, FoAM, nadine en OKNO).

Met Splinterfields wilden ze collaboratieve en flexibele leerpraktijken bevorderen. Het programma omvatte workshops, studiegroepen en veldonderzoek. Splinterfields stond open voor kunstenaars, designers, technici en andere

generalisten die nieuwsgierig zijn naar gereedschappen en mindware voor experimenten met hedendaagse cultuur en het leven van alledag.

Splinterfields 1/4: Default: Mobiele studio voor kunstenaars

Workshop · van 15 augustus tot 15 september 2013 · Nadine, Brussel

<http://nadine.be/project/peregrini/default-1-more-informati-on>

Splinterfields 2/4: Biochymickal Arts

Workshop · van 13 tot 15 september 2013 · FoAM, Brussel

<http://fo.am/biochymickal-arts>

Splinterfields 3/4: ALOTOF: Seeds Underground

Ontmoeting · van 14 tot 20 oktober 2013 · OKNO, Brussel

<http://okno.be>
<http://seedsunderground.net>

Splinterfields 4/4: Gelukkig Publiek Domein!

Wandeling, Lezing, Presentatie · 9 maart 2013 · Koninklijke Bibliotheek van België, Brussel

<http://constantvzw.org/publicdomainday>

Verbindingen / Jonctions

Verbindingen/Jonctions (V/J) waren de tweejaarlijkse multidisciplinaire ontmoetingsdagen van Constant.

V/J combineerde high-, low-, en no-tech strategieën uit utopische, hedendaagse, traditionele en fan- culturen met open standaarden, vrije licenties, feminisme en queer-theorieën. De ontmoetingsdagen boden kunstenaars, software-programmeurs, academici, radiomakers, linuxgebruikers, interface-ontwerpers, urban explorers, performers, techneuten, advocaten en anderen de kans om elkaars praktijken te ervaren en hun activiteiten en interesses met elkaar en met een publiek te delen.

Wordt u al geholpen?

Ontmoetingsdagen · van 12 tot 15 december 2013 · Recyclart, Constant Variable, La Poissonnerie, W-O-L-K-E, Brussel

In de veertiende aflevering van Verbindingen/Jonctions stelde Constant een feministische kijk op servertechnologie centraal. Of je nu Cloud, Autonoom, of DIY bent, je was van harte welkom op deze vier intense ontmoetingsdagen die je een mix van screenings, werksessies, performances, discussies en lezingen boden.

V/J14 keek kritisch naar onze verwachtingen als technologie-gebruikers om voortdurend verbonden te zijn, en wel op al onze apparaten. De alom aanwezige technologische infrastructuur beïnvloedt ook ons begrip van plaats. En terwijl digitale toestellen overall in onze fysieke privé-omgeving aanwezig zijn, is een intieme omgang met de achterliggende technologie steeds moeilijker geworden. We vroegen ons af wat het betekent dat we grote bedrijven voeden met onze massale hoeveelheid data-verkeer, en hoe we genetwerkte technologie kunnen inzetten om hartelijke leefomgevingen te creëren; servers, schijven, netwerken die plaats bieden aan kritiek, kunst, solidariteit en

kennissuitwisseling. Waarvoor staan begrippen als gastvrijheid, hulp en dienstverlening in een digitale netwerkomgeving?

Met ondermeer: Reni Hofmueller, Domeine Public, BITNIK I, Maria Guggenbichler, Paul Otlet, Aymeric Mansoux, etc.

<http://vj14.constantvzw.org>

En meer...

(De)centralized practice

Seminarie · 19 maart 2013 · Piet Zwart Instituut, Rotterdam

Diana McCarty, Reni Hoffmueller, Seda Guerses, Femke Snelting maken alle vier deel uit van gemeenschappen die nieuwe vormen van samenwerking exploreren of een artistieke praktijk uitbouwen in een genetwerkte omgeving. Een deel van hun werkzaamheden impliceert de ontwikkeling van alternatieve gereedschappen en een nieuwe configuratie van hun netwerken door het gebruik van open en gedecentraliseerde oplossingen. Bovendien verdedigen ze een kritische kijk op gecentraliseerde en gepatenteerde diensten. Dit seminarie organiseerden ze in samenwerking met de Master Design Media en Communicatie van het Piet Zwart Instituut, de École de Recherche Graphique in Brussel en het Institute of Network Cultures.

<http://pzwart.wdka.nl/media-design>

<http://www.networkedsocial.constantvzw.org>

<http://networkcultures.org>

Open Source Open Course

Workshop · 22 maart 2013 · École de Recherche Graphique, Brussel

Ter gelegenheid van de opendeurdagen van de Ecole de Recherche Graphique in Brussel nodigden studenten, docenten en gasten het publiek uit voor een demoparty, een selectie korte interventies rond de toepassing van Open Source in digitale praktijken. Grafisch ontwerpen, typografie, geluid, video, radio en fablab; de presentaties lieten zien hoe het onderwijs op deze school verweven is met een lokaal en internationaal netwerk op het gebied van Open Source.

http://www.multimedialab.be/open_course_open_source

Shared Digital Futures

Seminarie, Presentatie · 15 juni 2013 · Kunsthalle / Project Space, Wenen

Shared Digital Futures was een conferentie die de impact van de digitale netwerktechnologieën voor culturele productie verkende. Met *Tools for a Read-Write World* leverde Femke een bijdrage aan het panel *Nieuw collectief auteurschap*.

Femke presenteerde de uitkomsten van Interactivos'13, een platform voor onderzoek, productie en kennissuitwisseling dat werd georganiseerd door Medialab Prado (Madrid). Gedurende twee weken werkte een grote en diverse groep mensen samen aan digitale en fysieke gereedschappen om collectief te ontwerpen, tekenen, typograferen en publiceren.

<http://world-information.net/sdf>

Tools for a Read-Write World

Presentatie · 5 juli 2013 · Foment de les Arts i del Disseny (FAD), Barcelona

Femke Snelting presenteert *Tools for a read-write world* (Interactivos'13) tijdens de Open Design Conference in Barcelona.

<http://fad.cat/congres>

I Share Therefore I Am

Performatieve Lezing · 21 september 2013 · ESC medien kunst labor, Graz

I Share Therefore I am was een tentoonstelling georganiseerd door ESC medien kunst labor in het kader van het festival *Steirischer Herbst*. Ze wierp een blik op de invloed van digitale technologie op persoonlijke relaties en communicatie. Femke droeg bij met een performatieve lezing over Vrije Software voor gedistribueerd werk, en de manier waarop daarin specifieke ideeën over verschil, samenwerken en conflict zijn gecodeerd.

<http://esc.mur.at/isharethereforeiam2013.html>

Free Libraries for Every Soul

Hackathon · van 2 tot 3 november 2013 · Kapitaal, Utrecht

Lang voordat de slogan 'Information Wants to be Free' werd bedacht, had de grondlegger van de moderne bibliotheek Melvil Dewey (1851-1931) een droom. Hij geloofde in 'Free Libraries for Every Soul'.

Samen met hacker/cyber-bibliothecaris Marcell Mars en onderzoeker Edwin Gardner organiseerde Constant een 24-uur-hackathon met hetzelfde motto. We werkten aan nieuwe manieren om boeken te distribueren en te produceren; van doe-het-zelf-drukwerk tot e-book en van OCR tot peer-to-peer-bibliotheek. Ontwerpers, hackers, interface ontwerpers, bibliothecarissen, boekenmakers en software ontwikkelaars gingen aan de slag in de grafische werkplaats Kapitaal om bij te dragen aan de 21ste-eeuwse versie van Melvil Dewey's droom.

<http://www.monnik.org/Free-Libraries-for-Every-Soul>